

Bölücü terörle mücadele ve bekleyen senaryolar..

Doç.Dr.Sait YILMAZ

Giriş

Türkiye’de Kürtçülüğün kökleri, daha çok dini ve feodal koşulların etkisi ve yabancıların bir Kürt tarihi tezi yaratarak, kışkırtma gayretleri ile 19. yüzyıla dayanır. Kürtçü isyanların nedeni etnik milliyetçilik değil, bölgedeki şeyh ve toprak ağalarının imtiyazlı konumlarını sürdürmek için dini kullanmaları idi. 1960’lı yıllarda solun içinde saklanan Kürtçülüğün şiddete dayalı milliyetçi bir söylemle bugünkü aşamaya gelmesinde 1978 yılında PKK terör örgütünün kurulması bir dönüm noktası oldu. O dönemde MİT tarafından; Kawa, Rızgari gibi diğer Kürt terör örgütü gruplarının yok edilmesinde PKK’nın kullanılması bir sır değildir. Bu işbirliği 1980 askeri müdahalesi ile sona erdi ve sıranın kendine geldiğini anlayan Öcalan ve ekibi soluğu yurt dışında aldı. 1984 yılında Şemdinli ve Eruh baskınları ile eylem safhasına geçen PKK’nın oluşturduğu tehlikenin boyutu Türk güvenlik makamları tarafından eylemler belirli bir seviyeye tırmanana kadar iyi anlaşılamadı. PKK terör örgütü ile mücadeleyi genel olarak dört safhaya ayırmak mümkündür. Bunlardan 1984-1990 ve 1991-2003 yılları arasındaki dönemlerde PKK bölücü terör örgütü ile mücadelede askeri alanda başarılı olunmuş ancak siyasi, ekonomik ve sosyo-kültürel yönleri ile terörü besleyen kaynaklar ortadan kaldırılmadığı için terör örgütü yeniden doğmuştur. Bu yenilenme her seferinde terör örgütünün Irak’ın kuzeyinde yeniden doğma şansı (1990 Körfez Savaşı ve 2003 Irak Savaşı’nın Irak’ın kuzeyinde meydana getirdiği boşluk) bulması ile mümkün olmuştur. 2003 yılında başlayan üçüncü safhada terör örgütü yıldan yıla eylemlerini artırırken, gittikçe siyasal zeminde de önemli bir rol oynamaya başlamış ve hedeflerine siyasi yollardan ulaşma stratejisi içine girmiştir. AB üyelik süreci ile birlikte Ankara tarafından yapılan reformlar PKK’nın siyasallaşmasına hizmet ederken, terör örgütü faaliyetlerinde yıldan yıla süratle artışın izlendiği yıllar başladı.

2003-2006 arasındaki siyasi gelişmelerin başlangıç noktası Irak Savaşı’dır. Yaklaşan Irak Savaşı nedeni ile Türkiye’nin müdahalesinden korkan PKK kalıntıları, 12 Şubat 2003’de Türkiye’ye karşı ‘Meşru Savunma Savaşı’ ilan etmişti. Ancak, 2003 Mart’ında Amerikan ordusunun Irak’ı işgali ve Türkiye’nin müdahale etmemesi PKK terör örgütünün yeniden canlanması ve bugünkü yoğunluğa ulaşmasında başlangıç dönemini temsil etmiştir. 1 Mart 2003’de TBMM’de ABD ordusu ile Irak’ın kuzeyinde yapılacak operasyon için gerekli tezkerenin reddi sadece Barzani ve Talabani’yi değil PKK’yı da oldukça rahatlatmıştı. Şehit sayısı 2002’de 6 iken, 2003’de 21’e yükseldi. Bu eylemlerin çoğu mayın ve bomba sistemleri kullanılarak 6-7 kişilik dağ kadroları ile yapılmıştı. ABD, Türkiye’nin Irak’ın kuzeyindeki terör yuvalarına askeri müdahalesine rezerv koymuştu. Dışişleri Bakanı Abdullah Gül, Irak’ın kuzeyine girmemek için ABD ile 1 milyar dolarlık bir hibe anlaşması imzaladı. Bunu Başbakan Erdoğan’ın 5 Kasım 2007’de Beyaz Saray’da yaptığı gizli anlaşma izledi. 2004 ilkbahar ve yazında PKK eylemlerindeki artış hızlandı ve şehit sayısı 73’e çıktı. 2005 yazında Türkiye’deki terör eylemlerinde hızlı bir artış yaşanırken, PKK militanlarının sayısı Türkiye içinde 1800-1900, Irak’ın kuzeyinde 2.800-3.100’e ulaştı. 2005 yılında güvenlik güçleri ile PKK arasında yaşanan çatışmalarda şehit sayısı 92 askere ulaşmıştır. 2006 ilkbaharından başlayarak PKK teröründe sert bir artış başladı. 2006 yılında PKK eylemleri sonucu asker şehit sayısı 121’e yükseldi. PKK ile çatışmalarda şehitler verilirken karşı tarafa da önemli kayıplar verdiriliyordu. 2007 yılında hükümetin terörle mücadele konusunda strateji değişikliğine gitmesi ile “terörle müzakere” adını verdiğimiz ya da hükümetin çözüm süreci” dediği dördüncü dönem başlamıştır.

Çözüm Süreci..

Irak'ın kuzeyine giremeyen Türk güvenlik güçleri Mayıs 2007'de Şırnak bölgesinde sızmaları önlemek için 20 bin askerin katıldığı bir operasyon düzenledi. PKK'nın 2007 yılında düzenlediği eylemlerde 118 Türk askeri hayatını kaybetti. 30 Eylül 2007'de ABD-Türkiye terör koordinatörlüğü ortadan kalktı. AKP, tek parti iktidarına yeniden ve çok daha yüksek bir oyla geldiği 22 Temmuz 2007 seçimi öncesi bölge halkına yönelik daha ılımlı bir söylem tutturmuş ve bunun karşılığını da en yüksek oy oranlarına bu illerde ulaşılarak fazlasıyla almıştı. Bu gidişat, 2007 sonbaharında, Dağlıca Karakolu'na yapılan PKK baskını ile değişti. Halkta yükselen ciddi tepki sonrası soluğu ABD'de alan Başbakan Erdoğan, 5 Kasım 2007'de zamanın ABD Başkanı Bush'la görüştü. Türkiye içine ve Ortadoğu'ya yönelik gizli planlara onay verilen bu görüşmelerde Irak'a sınır ötesi harekât için süresi belirli izin alındı. Böylece Dağlıca saldırısını TSK'nın 21-29 Şubat 2008 tarihlerindeki Irak'ın kuzeyine beş yıl sonra yaptığı ilk sınır ötesi harekât olan Güneş Operasyonu izledi. Bu dönem diğer yandan, Türkiye-Irak-ABD arasında "3'lü mekanizma" toplantılarının sıklaştırıldığı, Türkiye'den en üst düzey yetkililerin Barzani yönetimiyle doğrudan temas kurmaya başladığı bir zamandı. 4 Ekim 2008'de ise PKK terör örgütü Aktütün karakoluna saldırdı. Bu saldırıda 15 asker şehit olurken, PKK ise 23 kayıp vermişti. 19 Kasım 2008'de ABD-Türkiye-Irak arasında üçlü komisyon kuruldu ve Irak'ın kuzeyindeki yönetimin de buna katılması kararlaştırıldı. Türkiye tarafında artık olayların akışında TSK devre dışı bırakılmış, Dışişleri ve MİT etkisini artırmıştı. TSK ile sağlanan alan hâkimiyeti kaybedilirken, meydana boş bulan PKK, daha fazla koparmak için eylemlerini artırmış, şehirlerde de patlayıcı eylemlerine başlamıştı.

2009 yılı Kürt Açılımı ya da 'terörle müzakere politikası' ile öne çıkmıştır. Mart 2009'da İçişleri Bakanlığı, Kürt Açılımı için ön hazırlığa başladı. Yabancı think-tank merkezleri ve Oslo görüşmeleri açılıma hizmet etti. Cumhurbaşkanı Gül, 11 Mart 2009 günü Kürt sorunuyla ilgili ilerleyen günlerde çok iyi şeyler olacağı olacağı müjdesini vermişti. 19 Ekim 2009'da Öcalan'ın çağrısıyla 34 PKK'lı Habur'dan giriş yaptı. 13 Eylül 2011'de MİT'in PKK'lularla Oslo'da bulunduğu ortaya çıktı. 15 Şubat 2013'de Erdoğan, MİT ile Öcalan arasındaki görüşmelerin 'İmralı Süreci' yerine 'Çözüm Süreci' olarak adlandırılmasını istedi. Hükümet müzakere sürecinin başından beri asker ve polisi kışlalarına kapatarak pasifizm içine girerken, Mart 2013'den bu yana bölgede valiler, TSK ve Jandarma'dan gelen yüzlerce operasyon talebini reddettiler. PKK'nın kardeşi PYD; Temmuz 2012'den başlayarak Afrin, Kobani ve Cezire'yi (hepsine birden Rojava denmektedir) kontrol altına aldı. AKP, PKK'ya silah bırakması karşısında Suriye'de otonomi kurmasına ses çıkarmayacağı vaadinde bulunuyordu. PKK sürecin başından bu yana Suriye'deki uzantısı PYD marifetiyle bölgede bir hâkimiyet elde etmiş ve Türkiye'deki sürecin gelişimi ile Suriye'nin kuzeyindeki gelişmeleri stratejik olarak birbirine eklemiştir. AKP hükümeti, 6 Mart 2014'te yürürlüğe giren demokratikleşme paketi ile Hatip Dicle dâhil KCK tutukluları serbest bıraktı. Hem yerel hem de genel seçimlerde her türlü propagandanın Türkçenin yanı sıra farklı dil ve lehçelerde de yapılmasının önü açıldı. Ayrıca ikiden fazla olmamak koşuluyla partilerde eş genel başkanlık sistemi de yasal hale getirildi.

Hükümet, Öcalan'ın da özellikle istediği çözüm süreciyle ilgili "Süreç Çerçeve Yasası'nı hazırladı. 1 Ekim 2014'te de 'Çözüm Süreci Kurulu' oluşturulması kararı Resmi Gazete'de yayımlandı. 6-7 Ekim 2014 olayları bu Suriye ile bağlantılar hem PKK'nın bağımsız devlet isteğini ve yaklaşan iç savaşı göstermesi bakımından önemli olmasına rağmen hükümet mahkûm konumunu sürdürmüştür. Çözüm süreci

ve 2 yıl süren sözde ateşkes süresince, bölgede terör örgütü halk üzerinde baskısını arttırarak, varlığını pekiştirmiş; devlet, bölge halkı ile örgütü baş başa bırakmıştır. Kobani (Ayn el Arap) bölgesi ile ilgili PKK'nın 6-7 Ekim 2014 tarihlerinde 81 ilin 35'inde başlattığı ayaklanma provasında terör örgütü kendinden olmayan Kürtleri de öldüren bir hareket olduğunu bir kez daha gösterdi. Kobani olayları, hükümeti tekrar PKK isteklerine odaklanmaya sevk etti. MİT Müsteşarı Hakan Fidan tarafından hazırlanan, 2015 yılı seçimlerine kadar uygulanacak 6 Aşamalı yeni yol haritası, Türk halkına açıklanmadı sadece HDP'ye verildi. 28 Şubat 2015'de Dolmabahçe'de mutabakat metni okundu. Öcalan PKK'ya silahsızlanma kongresi çağrısı yaptı. 11 Mart 2015 tarihinde PKK'lı Bayık, silah bırakmak için Öcalan'ın serbest bırakılması şartını tekrarladı. PKK, siyasi stratejisini sürekli fazlasını isteme ve tatmin olmama üzerine kurmuştu. KCK'nın, 15 Mart 2014'te yaptığı açıklamada hükümet bir kez daha adım atmamakla eleştirildi ve "Artık AKP hükümeti yaptığımız çağrılarını muhatabı değildir" denildi.

PKK ne yapmaya çalıştı..

Terör örgütü uzun süredir metropollerde önemli yapılanmalara gitmiş, patlayıcı depolarını sürekli takviye ediyordu. Temmuz 2015 öncesi PKK her eve emanet olarak saklanması için silah dağıttı, silah ve cephane taşıma işinde belediye araçları özellikle pikap araçlar kullanıldı. Nisan 2013'de başlayan Çözüm Sürecini bir fırsat olarak kullanan PKK, adı geçen merkezlerde Özyönetim Güçleri kurmuştur. Alanlardan çekilen asker ve polisin yerini örgüt mensuplarının almış, sözde asayiş ve güvenliği kendilerinin sağlaması buradaki halkın da bu nedenle devletten koparak bölgede hakim konuma geçen PKK'ya taraf olmasını sağlamıştır. KCK ve HDP'nin belediye yapılanması örgütün şehirlerde uyguladığı kanton kurma ve patlayıcı kullanma taktiğine alt yapı teşkil etti. PKK şehirlerde YGD (Şehir Asayiş), YPS (Genç), YPSJin (Kadın) gibi gruplar kurdu ve çok miktarda çocuk ve kadını (12-20 yaşları arasında) çatışmalara sürdü. 11 Temmuz 2015'de KCK, hükümetin bölgede inşa ettiği barajları gerekçe göstererek ateşkesi bitirdiğini ilan etti. 20 Temmuz 2015'de canlı bomba, Suruç'ta Kobani'ye gitmek için toplananların arasına girerek kendini patlattı ve 32 kişi öldü. 20 Temmuz 2015, Bayık halkı silahlanmaya, tünel ve siper kazmaya çağırdı. Barikatlar kuruldu, hendekler kazıldı, şehir savaşının koşulları hazırlandı. Ardından Yüksekova'da iki uzman çavuş kafasından vuruldu, Diyarbakır'da bir astsubay pazarda alışveriş yaparken hamile olan eşinin yanında şehit edildi ve yine Diyarbakır'da iki polis öldürüldü, Bingöl'de bir Emniyet Müdürü Yardımcısı ve bir baş komiser şehit edildi. Olaylar tırmanırken bir şeyler yapmak lazımdı. Türk Silahlı Kuvvetleri inisiyatif aldı. PKK'ya ilk hava hareketi Erdoğan'ı uyandırmamak için küçük bir hareket gibi söylendi. Suriye'nin kuzeyinde YPG ile özerk yapı kuran PKK; İdil, Cizre, Silopi, Uludere hattında güvenli bir bölge oluşturmaya çalıştı.

Bölücü örgüt uzun vadede Hakkâri sınırından başlayarak Mardin-Nusaybin-Kızıltepe hattına kadar geniş bir hattın kontrolünü hedefliyordu. PKK'nın Şırnak (Silopi, Cizre ve İdil), Diyarbakır (Sur), Mardin (Nusaybin), Hakkâri (Yüksekova) illerinde ayaklanma denemesi başlatmış ancak çatışmalar bugün sadece Nusaybin ilçesinde devam etmektedir. PKK hazırlığına güvendiği için, hükümetin bu kadar şehidi göze alıp uzun süre mücadele edeceğine inanmıyordu. Şehir örgütlenmeleri ile PKK'nın uzun süreli savaşı için gerekli barikat, mayınlama çalışmaları önceden planlanmıştı. Terör örgütünün yollarda belediyeye ait iş makineleri ve bunların operatörlerini kullanarak büyük çukurlar kazdıkları ve hendekler oluşturdukları görüldü. Yeraltı tünellerine bağlı olarak tünel kazarak binalar arasında bağlantı

kurdular. Çatışmalarda yaralananların tedavilerinin yapılabilmesi için ilaç, serum vb. tarzı sağlık malzemelerinin de depolanarak bazı daireler hastaneye çevrildi. Evlerden birbirlerine geçişler yapılabilmesi amacıyla ara duvarlar arasında insanın geçebileceği kadar kırmalar yaptılar. Bubi tuzakları kurarak (özellikle misinalı), yolları kazarak mayın ve uzaktan kumandalı patlayıcılar yerleştirdiler. Keskin nişancılar yerleştirerek pek çok güvenlik mensubumuzu şehit ettiler. PKK terör örgütü belediye imkânları ile yollara yapılan tuzaklamalar neticesinde ilk günlerde güvenlik kuvvetlerine kayıplar verdirdi.

Güvenlik güçlerinin başarılı operasyonları sonrasında terör örgütü unsurlarının yaptıkları görüşmelerde, binalar içinde çok zor durumda olduklarını, dayanacak güçleri kalmadığını ifade ederek yardım istemişlerdir. HDP milletvekilleri zor durumda olan örgüt mensuplarını güvenlik kuvvetlerinin elinden kurtarmak amacıyla çatışma alanlarına gitmek istediler. HDP'lilerin günlerce "Evin bodrum katında (28 kişi) yaralılar var" diye ortalığı karıştırdıkları eve güvenlik güçlerinin girmesi ile evde daha önce çatışmalarda yaralanıp ölen, 10-12 kişinin cesetlerinin tanınmaması için üzerlerine benzin dökülerek yakıldığı sadece kemiklerinin kaldığı tespit edilmiştir. Terör örgütünün tuzakladığı bombaların patlatılması sonrası yıkılan binalarda gönüllü olarak arama kurtarma çalışmasına katılan Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi (UMKE) görevlilerinin PKK'ya bilgi sızdırdığı ortaya çıktı. Örgütün muhtemel operasyonları UMKE görevlilerinden öğrendiği bilgisine ulaşan Mardin polisi Ulusal Medikal Kurtarma Ekibi'ne sızan gönüllü PKK yandaşlarının, örgüte nereye ne zaman operasyon yapılacağı, operasyona katılacak birliklerin sayısı ve niteliği gibi kritik bilgileri sızdırdığı ortaya çıktı. Nereye operasyon yapılacağını ve hangi evde EYP imha edildiğini örgüte haber veren hainlerin, PKK'ya bilgi verip operasyonları sekteye uğratmaya çalıştığı belirlendi. Soruşturma kapsamında terör örgütü PKK'ya yardım ettikleri belirlenen 4 UMKE gönüllüsü sağlıkçı görevden uzaklaştırılıp haklarında adli işlem başlatıldı. Bölgede bulunan toplam PKK'lı sayısı, 5 bin 500'ü yurtdışında olmak üzere 12 bindir. PKK, insan gücü açığını kapatmak için paralı askerler yanında başta MLKP olmaz üzere bazı sol örgütleri ile de işbirliğine giderek, sözde özgürlük savaşı yaptığı propagandası yapmaktadır.

Güvenlik güçlerinin operasyonları..

Yukarıda açıklandığı gibi geçmişte askeri birimlerin inisiyatifinde yürütülen terörle mücadele, 2006 yılında müzakere sürecine geçiş ile birlikte siyasi iradenin inisiyatifinde Milli İstihbarat Teşkilatı üzerinden yürütüldü. Devletin diğer güvenlik birimleri (polis, jandarma ve asker) stratejik anlamda süreç yönetiminde devre dışı bırakıldı. Süreç MİT içinde de çok dar bir kadro tarafından yürütüldü. Asker ve polis, MİT ile karşı karşıya geldi. Polis, KCK operasyonları yapılmasını ısrarla dile getirirken, bazı siyasi ve bürokratik kadrolar bu operasyonları engelledi. Bu engellemeler Çözüm Süreci adına yapıldı. Devlet gözü önünde yapılan silah taşıma, hendek kazma ve patlayıcı düzeneği kurma işlerine ses çıkarmadı, seyretti. Hastanelerde okullarda Türk bayrakları indirilirken, müdahale edilmedi. 24 Temmuz 2015'de başlayan mücadele sürecinin başında güvenlik güçlerinin çok ciddi bir dağınıklığı söz konusu idi. Terör olaylarının başlamasıyla beraber özellikle polis teşkilatı mücadele sürecine en zayıf olduğu ve hiçbir hazırlığı olmadığı anda yakalanmıştır. Polis teşkilatının kısa süre önce bir değişime girmesi, bölücü terör örgütünü risk analizinden tamamen çıkarması, tüm faaliyetlerini paralel devlet yapılanmasına kaydırması, örgüte bu süreçte önemli bir fırsat sunmuştur. Terör örgütü, başlangıçta güvenlik güçlerinin önceden olduğu gibi karşı koymayacağı ya da uzun süre direnemeyeceği düşünmüştü. Halk başlangıçta PKK'ya siper olurken

güvenlik güçleri seyretmeye devam ettiler. Bu durum devletin sivil halk ile karşı karşıya gelmemesini sağladı.

Operasyonlar sırasında devlet güçleri çok dikkatli ve hassas davranmış, bu operasyonların uzamasına sebep olmuşsa da, sivil halka azami olarak korunmuş, sivil halkın sempatisi kazanılmıştır. Böylelikle örgütün bölgede taban desteği ciddi ölçüde engellenmiştir. Güvenlik güçleri, teröristlerin kendilerine kalkan yaptıkları sivil halkın zarar görmesini engelleyebilmek için zaman zaman sokağa çıkma yasağını kaldırarak sivil halkın evlerden çıkarak operasyon bölgesinden uzaklaşmasını sağlamıştır. Bu uygulama, teröristler ve onların tuzaklarını etkisiz hale getirmek için daha rahat çalışabilme imkânı da sağladı. Olayların başlangıcında önce polisin mücadele ettiği fakat yetersiz kalması üzerine, bu alanların askere, Özel Kuvvetler Komutanlığı'na bağlı Timlere ve Özel Harekât Polislerine bırakılması sonucu büyük bir kararlılıkla örgüte yönelik faaliyetler başlamıştır. TSK ve polisin operasyonları çok başarılıdır. Güvenlik güçleri, çok kısa sürede güvenlik güçleri tecrübe kazanmış çok etkin mücadele etmektedir. Heron, Gökürk ve Drone kullanan TSK, PKK'ya kırsalda ve dağda göz açtırmıyor. Şehirlerde de pek çok örgüt mensubu etkisiz hale getirilmiş ve getirilmeye devam etmektedir. Bu süreçte güvenlik kuvvetlerince, tüm teknoloji (Gece görüş, lazer pointer, İHA vb.) ve istihbarat etkin bir şekilde kullanılmaktadır. Bölge halkının bozulan ekonomisinden, evlerinin yok olmasından, yaşam alanlarını terk etmesinden PKK'yı sorumlu tutması, ayrıca PKK'nın halka karşı baskıcı ve ezici tutumu nedeniyle Halkın PKK'ya olan sempatisini ve desteğini yok etmiştir. Çatışma uzadıkça, terörist kaybı arttıkça, şehirler yıkıldıkça HDP'ye oy verenlerin PKK'ya fiili desteği azaldı. PKK kritik bir hata yaparak Ankara'da sivilleri hedef alınca liberal-solcu desteği de düştü.

Terör örgütü unsurlarının faaliyet gösterdikleri il ve ilçelerin (Hakkâri, Yüksekova, Nusaybin, Şırnak, Cizre, Silopi vb.) giriş ve çıkışları tutularak, gerekirse sokağa çıkma yasağı uygulanarak, örgüt mensuplarının yerleri tespit edilerek nokta operasyonlar düzenlenerek örgüt mensupları etkisiz hale getirilmektedir. Operasyonlarda acele edilmemekte, tuzak sistemi keşfedildikten sonra zayıf verilmeden, önce dışarıdan avlanarak içeri girilmeye çalışılmaktadır. Yüksekova'da olduğu gibi önce şehrin çevresi sarılıyor, sonra özel unsurlar belirli bir hazırlıktan sonra içeri girmektedir. Güvenlik güçleri çatışmalarda örgütün uygulamalarına göre taktiğini değiştirmektedir. Mesela Nusaybin'den önceki yerlerde örgüt daha çok hendek kazarak tuzaklı bomba ve keskin nişancılarla zayıf verme yoluna giderken, Nusaybin'de ise örgütün üs olarak kullandığı bina tamamen bomba düzenekleri tuzaklanıp güvenlik güçleri binaya girerken binayı havaya uçurarak çok sayıda zayıf hedeflemişlerdir. Buna karşılık güvenlik güçleri hemen taktik değiştirmiş binalar uzaktan imha edilmiştir. Buradaki şehir içi operasyonlarda da çok kısa sürede tecrübe kazanıp çok başarılı mücadele edilmektedir. 24 Temmuz 2015'ten bu yana yapılan operasyonlarla terör örgütü PKK'ya ait 290 bin silah ve mühimmat ele geçirildi. Operasyonlarda yaklaşık 4 bin 500 el yapımı patlayıcı imha edildi. Ayrıca 3 bin çukur ve barikat kaldırıldı. 15 Aralık 2015'ten bugüne kadar operasyon bölgelerinde 35 bin 421 ev arandı. Bu evlerden 14'ü arama yapılırken teröristlerce patlatıldı. Halen Mardin'in Nusaybin İlçesi'nde 14 Mart'ta sokağa çıkma yasağının ilan edilmesinin ardından, PKK'nın kazdığı hendeklerin kapatılması, barikatların kaldırılması, bombalı tuzakların temizlenmesi ve teröristlerin etkisiz hale getirilmesi için güvenlik güçlerinin 'Atmaca-1' operasyonları sürüyor. İlçede bugüne kadar 437 PKK'lı etkisiz hale getirirken, 400 barikat kaldırıldı. Terörün içerdeki son mücadele alanı olan Nusaybin, %65-70 temizlendi.

PKK taktiği IŞİD'tan kopya..

IŞİD, Eylül 2014'te Suriye'nin kuzeydoğusundaki Kobani kentine saldırmaya başladı. Böylece IŞİD, PKK ve ABD arasındaki danışıklı dönüş gerçek planlarını uygulamaya geçti. IŞİD'in saldırılarının ardından Kobani'yi savunmakta yetersiz kalan PKK/YPG'ye bağlı teröristler ABD'den yardım istedi. ABD öncülüğündeki koalisyon bu çağrı üzerine Kobani'deki IŞİD hedeflerine hava saldırıları düzenlemeye başladı. Bununla birlikte, Batılı birçok paralı asker Kobani'deki YPG saflarına katıldı. Son olarak Rakka'ya yönelik YPG operasyonunda görüntülenen Amerikan askerinin özel askeri şirket elemanı ortaya çıktı. YPG arması ve üniformaları ile görüntülenen ABD'lilerin Suriye'de uzun müddettir faaliyette olduğu WikiLeaks dokümanlarıyla sızdırılmıştı. ABD, IŞİD'in Irak ve Suriye işgaline başlaması üzerine, bu coğrafyada daha önce kullandığı özel askeri şirket elemanlarını yerleştirmeye başladı. Irak'ta Barzani eşkiyalarına, Suriye'de de YPG/PKK teröristlerine askeri eğitim ve teknik silah kullanımı hususlarında danışmanlık yapıldı. Bunlardan en etkili olanı Pathfinder Group Terrorism & Conflict Research Center the Lions Of Rojava ve şu anda PKK'nın Türkiye'de yaptığı eylemlerin altında da bu gibi grupların büyük desteğinin olduğu iddia ediliyor. Kobani'de savaşan paralı askerler bugün Türkiye'de yurtiçinde PKK ile beraber Türk Ordusuna karşı çatışmaktadır. Bu savaşmayı PKK kendi içerisinde "yabancılar bizim özgürlüğümüz için, haklı mücadelemiz için, bağımsızlığımız için bizimle beraber gönüllü olarak savaşmaktadır" diyerek propaganda malzemesi yapmaktadır. PKK içinde bulunan bu yabancı paralı askerler (keskin nişancılar ile eğitmenler) Türk Askerinin operasyonları sonucu öldürüldüklerinde, PKK tarafında teröristler üzerinde menfi propagandaya meydan vermemek ve bu nedenle PKK içerisinde meydana gelecek herhangi bir çözülmeye yol açmaması için cesetleri yakılmakta tanınmaması için her türlü çaba gösterilmektedir.

İngiltere ve diğer Batılı ülkelerden gelerek YPG saflarına katılan paralı askerlerin sayılarının gittikçe arttı. Jordan Matson isimli bir Amerikalının Batıdan gelen paralı askerler için aracılık ettiği ve YPG adına onları örgütleyerek Kobani'ye getirdiği belirtiliyor. Ayrıca Türkiye'de öldürülen PKK'lı teröristler içerisinde Sırp keskin nişancılar olduğu ortaya çıktı. YPG saflarında sadece İngiliz ve Amerikan paralı askerlerin yanında, İsrail ve Alman paralı askerlerin ve İsveçli paralı askerlerin de YPG saflarında olduğunu gösteren resimler, YPG'nin ve bu kişilerin sosyal medya hesaplarından yayınlanıyor. Bu kişiler sadece YPG saflarında savaşmıyor, bölgedeki Kürt birliklerine askeri eğitim veriyor. Paralı askerler, Kobani'de YPG/PKK'yı şehir gerilla savaşı, El Yapımı Patlayıcılar (EYP) ve Bubi Tuzaklamaları konusunda eğitmektedir. PKK, bu EYP'lerle mahalle savaşlarına başlamış arama tarama faaliyetleri için evlere giren güvenlik kuvvetlerine karşı önceden tuzakladıkları binaları uzaktan kumanda ile havaya uçurmaktadır. Ayrıca, IŞİD'in taktikleri kullanılmakta; bomba yapımları, özellikle hendeklere konulan patlayıcıların şekilleri, tuzaklama mantığı IŞİD mantığıdır. PKK, hendek ve barikatların çevresinde sanayi tüplerinden mayınlı tuzaklama yapmakta, bazı noktalarda anahtar modüllü patlayıcı kullanarak, her bir sokağa 2 leğen boyutunda kablolu mayın döşemektedir. Evlerden birbirine geçiş yapmak için bitişik duvarlar kırılmış, aynı zamanda binaların üst katından yatay bir şekilde 1'er metre karelik duvarlar yatay bir şekilde sokak girişlerini hakim olarak görecekte şekilde kırılarak tepelerden kırık alanlardan keskin nişancılar tarafından güvenlik kuvvetleri hedef alınmaktadır. Ayrıca PKK'lı teröristler tarafından bazı sokaklara kameralar yerleştirilerek güvenlik güçlerinin hareketlerini izlemeye çalıştıkları da tespit edildi. Ancak, PKK'lı teröristler, güvenlik güçlerinin bomba

düzeneklerini etkisiz hale getirmesi sırasında sinyal kesici Jammer kullanılması üzerine yöntem değiştirdi.

PKK'nın bir süredir sinyalli düzenekler yerine "tel kumandalı" düzenekler kurduğu tespit edildi. Tel kumandalı düzenekte, düzeneğin harekete geçmesini sağlamak amacıyla patlayıcının fünyesine 1.5-2 voltluk elektrik akımı götüren birden fazla tel kumandası hazırlanıyor. Bu tel kumandalardan birisi bomba uzmanlarının müdahale etmesini kolaylaştırmak için görünür halde olurken, diğer tel kumandalar patlayıcı düzeneğinin konduğu yerde gizleniyor. Görünür tel kumandaya kanca ya da robotla müdahale ederek patlayıcı düzeneğini etkisiz hale hale getirmeye çalışan bomba uzmanı polislerin, bu sırada tuzaklanarak gizlenen tel kumandanın yardımıyla devreye giren fünyenin ateşlediği düzeneğin patlamasıyla şehit edilmesi hedefleniyor. Artık PKK'lı teröristler, ilçe merkezinde evlerin giriş kapılarına, halı altlarına ve sokaklara el yapımı patlayıcılar tuzaklıyor. Güvenlik güçleri tarafından yapılan arama tarama faaliyetlerinde teröristlerin vatandaşların evlerine açtıkları tüneller ve geçiş koridorları açmaktadırlar. Açılan tünellerde ve sığınaklarda terör örgütü mensuplarının kullandığı tespit edilen yaşam alanları tespit edilirken, yaşam alanlarında el yapımı patlayıcı yapımında kullanılan malzemeler, gaz maskeleri, tıbbi malzemeler ve telsizler ele geçirilmiştir. Bununla beraber kazılan tüneller, yer değiştirmek, yaşam alanı, tuzaklamalar dışında sınıra sıfır bölgelerde (Nusaybin gibi) karşı ülkeye geçiş için, lojistik ve askeri yardım maksatlı olarak da kullanılmaktadır. PKK'nın "şehir savaşları" efsanesi Güneydoğu'da yaklaşık bir yıllık bir süreç sonunda çöktü. PKK geride harap olmuş ilçeler, evsiz barksız kalmış yöre halkı bırakmış oldu. Evlerini terk edenler ise PKK'ya, Kobani'ye, Kamışlı'ya doğru değil, şehir merkezlerine, Anadolu'nun içlerine ve Batı'ya doğru göç ettiler.

Terörle mücadelede diş dinamikler; Rakka'daki hesaplar..

100 yıldır olduğu gibi bugün de tüm oyunların arkasında enerji jeopolitiği üzerine komplolar ve vekilli savaşlar var. ABD, Suriye savaş alanında birden çok cephe kullanıyor. Suriye'nin batısında ABD, cihatçılar ile vekilli savaş yaparken, Savunma Bakanlığı (Pentagon) ise oyunun başka bir kuklası olan Kürt kartını en iyi şekilde kullanmaya çalışıyor. Suriye'de şam ve Lazkiye bölgesindeki çatışmalar durdu. Halep bölgesinde ise üç ayrı bölgede devam ediyor. Rusya destekli Esat güçleri konumunu güçlendirmeye çalışırken, ABD ise CIA'nın İslamcı savaşçıları ile kendi haritasını geliştiriyor. Suudi Arabistan-Katar ve Türkiye'nin El Nusra ve diğer muhalif gruplar ile Halep'i ele geçirerek Esat'ı devirme girişimleri ısrarı sürüyor. ABD ve Rusya hava kuvvetleri IşİD'tan çok ateşkes dişında bıraktıkları El Nusra'yı vuruyor. ABD ve Rusya'nın ortak bir harita çalışması ve çözüm planı olduğu açık. Rusya, Suriye'deki çıkarlarını cebine koydu ve Batıya ben istediğim zaman gelir ve giderim mesajını verdi. şimdi Irak'ın kuzeyinde Barzani bölgesinde bütün yabancı şirketlerin haklarını satın almaya çalışıyor. Yani Irak'tan aldığımız ve Erdoğan'ın illegal olarak satıp, Barzani'ye hayat hakkı verdiği gaz ileride Rus gazı olacak. Güneyde ise İsrail, El Nusra'yı destekliyor ve Golan tepelerinde Hizbullah'a karşı kullanmak istiyor. Bir yandan IşİD ile kim savaşacak arayışı devam ediyor. ABD, Esat ile savaşanları IşİD cephesine yöneltmeye çalışıyor. 5 bin kişilik zayıf gücü ile Özgür Suriye Ordusu, El Nusra'nın desteği olmadan bir şey yapacak konumda değil. ABD'nin Kürt kartı da buna yetmez. IşİD ile savaşacak gerçek güç bizzat Esat'ın kendi ordusudur. ABD, en az müdahil olacağı yöntemlerle durumu takip ediyor ve başkanlık seçimleri sonrasını bekliyor. Musul, Ortadoğu'nun en son sonuç alınacağı yer olarak görölüyor. IşİD, Musul'a sıkıştırılmaya çalışılıyor. Türkiye'nin yeni Ortadoğu haritasına müdahil olması istenmiyor. Iraktan sonra Suriye'den de ayağı

kesilen Türkiye için oyun sahası kendi içinde PKK ile mücadele etmek. Suriye'de IŞİD'in bıraktığı topraklar YPG/PKK'ya, Irak'ta ise Barzani'ye gidiyor. Üstelik Barzani'nin en yakın dostu Erdoğan, onun verdiği para ile maaşları ödeyip, ayakta kalıyor.

Suriye Kürtlerin bir grubunu temsil eden PYD'nin 17 Mart 2016'da kendi kendine ilan ettiği Rojova bölgesindeki federasyonun yaşaması mümkün değil. Öncelikle PYD'nin silahlı gücü PKK/YPG'nin toprak genişletmeye çalıştığı bölgede (Haseki) Kürtler çoğunlukta değil, burada Hıristiyanlar, Ermeniler, Türkmenler ve Bedevi Araplar da yaşıyorlar. Kürtlerin mevcudu %40'dan az. Çevresinde ise bu oran %15'in altına düşüyor. Suriye Kürt hareketi içinde PYD %70, geri kalanlar %30 ve aralarında aynı hedefleri paylaşmıyorlar. PYD'nin federalizm ilanını diğer gruplar kabul etmedi ve Cenevre görüşmelerinde de reddedildi. Ülkenin geleceğine Kürtler değil, Suriye nüfusunun geri kalan %90-93'ü oy verecek ve büyük çoğunluk federasyonu muhtemelen reddedecek. Referandum ile federalizme ulaşamayacağını bilen PYD, bunu kaba kuvvet ile halletmek peşinde ve bu yüzden tek dayanağı ABD ile ortaklığı. Model aldıkları da zaten Irak'ın kuzeyindeki Barzani ve onun tıpkı Kerkük ve Musul hevesleri gibi, PKK/YPG de başta IŞİD'tan ele geçecek Rakka olmak üzere özellikle petrolü olan yerlerde toprak genişletmek derdindedir. Üstelik sadece ABD değil, Rusya ve İsrail de Kürdistan fikrine sıcaktır. Bu plan büyük güçler için bölge ülkelerini uzun vadede Kürtlerle sürekli savaş ortamında tutmak içindir ve kaybeden sadece Kürtler olacaktır. Federalizm istenen Haseki bölgesinde Suriye petrolünün %34'ü üretilmekte ve PYD/YPG/PKK bu bölgeye tek başına sahip olmak hevesindedir. Yani çakma 1.5 milyon nüfus (%7) ülke topraklarının %20'sine, petrolünün %34'üne sahip olacaktır. PKK/YPG'ya federalizm (özerklik) hayali ile Rakka'ya sürülüyor. Ancak Kürtlerin, insan gücü az olduğu için ortalık paralı askerden geçilmiyor. Kürtlerin, insan gücü az olduğu için daha fazla ilerleyemeyeceklerini biliyorlar, tıpkı diğer ülkeler gibi onların da kendi özel planları var. ABD için ise hafif piyade tugayı olmak ötesinde bölge haritası için bir makas görevi görüyorlar. AKP, PYD lideri Salih Müslim'i 25 Temmuz 2013 ve Mart 2015'de İstanbul ve Ankara'da iki kez misafir etti. PYD'ye özerkliği fazla bulan AKP, Barzani'ye devlet başkanı muamelesi yapıyor, Irak'ın kuzeyindeki bölgeye Kürdistan diyor. PYD, Öcalan'ın Ankara ile pazarlığında önemli bir karttı ve Öcalan demeden hiçbir adım atmazdı.

Türkiye'nin Suriye gibi Irak'ta da stratejik körlüğü devam ediyor. Başta ABD olmak üzere Batılı güçler göz göre göre kendi enerji koridorlarını Kürtleri kullanarak oluştururken, Türkiye'ye müttefiklik ve IŞİD ile mücadele yalanı söyleniyor. İncirlik üssü tüm Batılı planların yönetildiği hareket merkezi olmaya devam ediyor. ABD, Rakka'daki petrolü YPG/PKK'ya teslim etmek için hareket yapıyor, uçaklar İncirlik'ten kalkıyor, susalım diye ABD'li komutan geliyor. ABD, Irak'tan sonra Suriye'de yeni bir İsrail kuruyor. Bir yandan Türkiye'yi PKK ile bölme planı yürüyor. ABD ajanları sınır boyunca Türk güvenlik güçlerinin sayısından fazla, Türkler giremezken serbestçe göçmen kamplarına giriyor, çalışma yapıyorlar. TSK helikopterini düşüren füze Eski Yugoslavya'dan CIA tarafından satın alınıp, Türkiye'ye İskenderun üzerinden geldi. Türkiye bu satın alma ve taşıma işine aracı oldu. Türkiye'ye "PKK ile mücadele artık kolay olmayacak, Kürt politikasını değiştir" mesajı verilmek isteniyor. Irak ve Suriye'den sonra kendi hava sahamızda da uçamaz hale getirilmek isteniyoruz. Türkiye hem etrafında harita değişikliklerine hem de Kürt sorunun sözde siyasi yollarla yani masa başında çözerek federalizme sürüklenmek isteniyor. Bu işler yapılırken Türkiye'nin toprakları kullanılıyor ve Suriye, Irak ve ülke içinde olacıklara ses çıkarmamaya, ikna olmaya zorlanıyoruz. Bunun arkasında ise ülke içinde çok güçlü gözükken ama hem

içeride hem dışarıda yalnız olan Erdoğan'ın oldukça pragmatik politikaları var. AKP'nin şu anda elindeki tek oyun ise Cerablus-Azez arasındaki bölgeyi bombalamak ve Suriye'ye doğru bir sınır ötesi harekât senaryosunu sıcak tutmak. Kilis'e düşen bombaları IŞİD'in attığına inanmak zor; hem gerekçesi yok hem de bu IŞİD taktiğine uygun değil yani önceden bombalama diye bir usulleri yok. Ortak kanı Türkiye'nin sınır ötesi bir harekât için hem Kilis'i hem de büyük şehirlerde IŞİD'e atfedilen bombalama olaylarını kullanmak istediğidir.

Sonuç; bölücü terörle mücadelede gelinen aşama..

PKK terör örgütü, Diyarbakır'dan Nusaybin'e en az 15 yerleşim yerinde tahminlerin çok ötesinde bir "tahkimat" yaptı. Terör örgütü, dağ kadrosundan takviyeler getirdi, tüm gücü ile "şehir savaşlarına" yüklendi ama sonuç alamadı. Güvenlik güçlerinin başarılı operasyonları neticesinde büyük kayıplar verdiler ve "çekiliyoruz" açıklaması yaptılar. Son olarak Nusaybin'de görüldüğü gibi büyük gruplar halinde güvenlik güçlerine teslim olmaya başladılar. Nusaybin'de çöküş yaşayan PKK yine "çekiliyoruz" taktiğine başvurdu. Terör örgütü, kapana kısılan dağ kadrosundan 130 teröristi Suriye'ye kaçırmanın da hesabını yapıyor. Plan gerçekleşirse teröristler, ABD ile PYD'nin Rakka'ya yönelik saldırısına katılacak. Yeni hedef, PKK'yı geri çekerek Türkiye'yi IŞİD terörüyle karşı karşıya bırakma olduğu düşünülüyor. TSK'nın kararlı operasyonları ile çözülme aşamasına gelen PKK son kozlarını oynamakta gerek paralı askerler gerekse İntihar Bombacıları ile yoğunlaştırdığı saldırılarla son çırpınışlarını yapmaktadır. Çatışmaların bu şekilde devam etmesi durumunda 2016 yılsonuna doğru Türkiye Cumhuriyeti içinde bulunan tüm teröristlerin imha edileceği değerlendirilmektedir. PKK terörü ile mücadeleye yeniden başladığı 22 Temmuz 2015 tarihinden bugüne (25 Mayıs 2016) kadar Türkiye genelinde 6.623 terörist etkisiz hale getirilmiştir. Bu teröristlerden 5 bin 266'sı öldürüldü, 716'sı yakalandı, 641'i teslim oldu. Buna karşılık verilen şehit sayısı ise 505'dir. Şimdi gene aklınıza şu soru gelecektir; Bu kadar terörist etkisiz hale getirildiği halde neden hala bu kadar şehit verilmekte ve terör neden aynı şiddette devam etmektedir? Terör örgütü ile mücadele ve terörizmle mücadele birbirini tamamlayan ancak ayrı gayret alanlarıdır. Silahlı mücadele gerekli ancak tek başına yeterli değildir; terörizmle mücadele ise askeri, siyasi, sosyal ve kültürel yönleri ile bir bütündür. Terörün silahsız çözümü yoktur; terör örgütü umudunu kaybedip, dağılma sürecine girmedikçe ve yenilgi belirginleşmedikçe hiçbir ödül teröristi tatmin etmez.

Yukarıda bahsedilen hususlar çerçevesinde 22 Temmuz sonrasında örgüt Suriye'de (PYD/PKK) yaşadığı şehir savaşı tecrübesini aktif şekilde Türkiye'de pratiğe çevirmekle kalmamış, kısa sürede devletin tüm güvenlik mekanizmalarını savunma konumuna getirmiştir. Ancak güvenlik kuvvetleri bu savunma konumundan hemen sıyrılarak terör örgütüne karşı yurtiçi ve yurtdışında karşı harekâta bulunmuş, özellikle, yurtiçinde Özel Harekât Polisleri, yurtdışında da TSK pek çok terör örgütü mensubunu etkisiz hale getirmiş ve getirmeye devam etmektedir. Terör örgütüne yönelik, hava araçlarıyla yapılan harekâtların uzun yıllardır devam etmesi nedeniyle, örgütün uzun süredir bu alanda gerek teorik gerekse de pratik deneyim kazanması, örgütün kayıplar vermeden hava saldırılarından kurtulmasını sağlamaktadır. PKK terör örgütü, devletini şiddet ve çatışma için kendi seçtiği ortama çekme çabası içerisindedir. Bazı bölücü yazarlar tarafından; "Kürt sorununda baharla birlikte çok şey değişecek. PKK şehirleri kuşatacak. Şehirlerde büyük halk isyanları gerçekleşecek. 2016 yıl final yılı olacak" tarzında yazılar yazılmakta demeçler verilmektedir. Bunların hepsi taraftarlarına moral vermeye yönelik çabalardır. PKK'nın PYD'nin Suriye'deki Kobani bölgesinde yaptığı gibi şehirleri ele geçirme

otonomi ilan etme stratejisi örgüt için büyük bir hata oldu. Böylece hem çok militan kaybetti hem de HDP üzerinden masa başında kazanma şansı da kalmadı.

Türkiye'nin başarılı ile devam eden bölücü terör ile mücadelesinde sonuca ulaşılması için en önemli ihtiyaç siyasi kararlılığın devam etmesidir. Şimdilik MHP'nin oyları ve kamuoyunun meşgul edilmesi için bölücü terör ve cemaat ile mücadelenin arkasına sığınan Erdoğan, her an ikisinde de yön değiştirebilir. Öte yandan terörle mücadelede şu ana kadar yapılanlar başarılı ancak yetersizdir. Aşağıdaki tedbirler alınmalı ve gelişmelere hazırlıklı olunmalıdır;

- Terör örgütü Türkiye'nin Suriye ve Irak'a müdahil olmaması için kullanılmakta, böylece Batılı güçler tarafından harita değişiklikleri hem de Türk toprakları üzerinden hayata geçirilmektedir. Bu kapsamda; Türkiye üzerinden Batılı güçlerin bölgeye geçişi derhal sınırlandırılmalı ve İncirlik kapatılmalıdır. Batılı unsurların Türkiye'nin güney sınırlarındaki mevcudiyetine son verilmelidir.

- Terör örgütüne karşı reaktif savunmadan, proaktif avcı politikasına geçilmeli; Irak'ın kuzeyindeki varlığı ve liderleri yok edilmelidir. PKK terör örgütü liderlerinden üçü öldürülürse örgüt çöker. Terörle mücadele askeri başarının sırrı bataklığın kurutulmasıdır. PKK terör örgütü ile askeri mücadele örgütün yatağı ve destekçilerinin olduğu Irak'ın kuzeyinden başlamalı ve bu yatak temizlenene kadar bölgeden çıkılmamalıdır.

- Ortadoğu'da devam eden harita çalışmalarının makası IŞİD, düğüm noktası Musul'a yapılacak savaştır. Barzani kadar Arapların da Musul'da gözü vardır. Irak'ın bölünmesi halinde 1926 Anlaşması kadük olur. Türkiye, Kerkük ve Musul'daki haklarımızın ve Türkmenlerin korunması için de askeri senaryolara hazır olmalıdır.

- Terör örgütü kadar tehlikeli olan işbirlikçisi HDP'li belediyeler hala gelirleri ve yaptıkları işler (emlak, ihale vs.) ile PKK'ya hizmete devam ediyor. Bu belediyelere derhal kayyum atanmalı, işlevlerine son verilmelidir. Bölgedeki öğretmen, devlet memuru vb. devletten maaş alan görevlilerin çoğu bölge halkından ve genellikle PKK sempaticileri kişiler olduğundan PKK'nın taban oluşturmasında en önemli kaynağı oluşturuyorlar. Bunlara karşı derhal tedbir alınmalıdır.

- Başından beri yanlış olan Suriye politikasında mezhepçi beklentiler bir kenara bırakılarak, Esat yerine YPG/PKK tehdidine odaklanılmalıdır. IŞİD, Türkiye'nin değil onu doğuran ve besleyen Batının kucağına bırakılmalı, öncelik bölücü terör ile mücadeleye verilmeli ve Suriye'nin bütünlüğü desteklenmelidir.

İçinde bulunduğumuz en büyük yanılgı; terörün silahsız, barışçı bir biçimde çözülebileceği, "akan kan dursun" gibi masum söylemler altında devletin terör örgütü ile masaya oturarak sorunu çözebileceği illüzyonudur. Kürtçülüğe hizmet etmek için bazı iç ve dış merkezlerden pompalanan bu algılama yanında soruna Kürtçülük değil, Kürt kimliğinin tanınması anlayışı ile takınılan tutum son dönemde terörle mücadelede ideolojik savaşın kaybedilmesinin ana temeli olmuştur. Bu psikolojin eşiğin kaybedilmesi askeri pasifizmden daha tehlikeli sonuçlar doğurmuştur. İdeolojik mücadelenin temeli romantizmi ve din anlayışını pompalamak değil, Atatürk sevgisini ve düşüncesini bölgeye yaymaktır.